

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Сучасні технології
у промисловому виробництві**

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

**IV Всеукраїнської міжвузівської
науково-технічної конференції
(Суми, 19–22 квітня 2016 року)**

ЧАСТИНА 1

Конференція присвячена Дню науки в Україні

Суми
Сумський державний університет
2016

ГАРМОНІЗУВАННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ У СФЕРІ ІНТЕГРОВАНИХ СИСТЕМ УПРАВЛІННЯ

*Заїка І. Ю., аспірант; Івченко О. В., доцент;
Сущенко Н. В., викладач-стажист, СумДУ, м. Суми*

На сучасному етапі розвитку суспільства, науки й техніки спостерігається масове створення нових термінів і терміносистем, тому помітним і важливим є дослідження стану сучасної науково-технічної термінології, оскільки логіко-поняттєвий апарат науки знаходить вираження саме в системі термінів. Терміни, поняття та визначення є невід'ємною частиною нормативної, технічної, проектно-конструкторської і технологічної документації. Тому для успішної діяльності в галузі стандартизації, як і в інших галузях науки, необхідна точна, науково обґрунтована термінологія, адже невпорядкованість термінології перешкоджає взаєморозумінню спеціалістів, створенню єдиних методик, негативно впливає на новітні впровадження.

В Україні існує понад 700 чинних термінологічних стандартів. Але наука постійно рухається вперед, з'являються нові поняття, які потребують нових термінів, створених на національному мовному підґрунті або запозичених з інших мов разом із поняттям. Саме тому невідокремною частиною стандартизування є гармонізування понять, тобто, діяльність щодо зменшення чи усунення незначних розбіжностей між двома чи декількома поняттями, тісно пов'язаними між собою, та гармонізування термінів, тобто, діяльність щодо позначення певного поняття у різних мовах термінами, які відображають однакові чи подібні ознаки або мають ті самі чи трохи відмінні форми.

Вступ України до Світової організації торгівлі, асоціація з ЄС та наміри щодо більш тісної інтеграції з ЄС зобов'язують країну адаптувати свою систему технічного регулювання до міжнародної, у тому числі європейської практики. Європейський досвід у сфері технічного регулювання базується на принципах «нового» і «глобального» підходів, головною метою яких є забезпечення впевненості першої (споживача) і другої (виробника) сторони у захисті їх інтересів, конкурентоспроможності, інноваціях, сприянні розвитку бізнесу і випуску на ринок тільки безпечних продуктів.

Одним з фундаментальних блоків, на яких базується сучасна система технічного регулювання, є методологія оцінки ризику. У той же час існує проблема в самому визначенні поняття ризик, яка пов'язана з його багатогранністю, адже разом з розвитком людства ускладнювалися всі сфери його функціонування, а разом з ними відповідно ускладнилось і трактування терміна «ризик», що вживається у багатьох сферах діяльності. Тому досі недостатньо вивченими залишаються деякі аспекти, пов'язані з термінологічним апаратом в області ризик-менеджменту.

Таким чином, виникає нагальна науково-прикладна проблема розробки універсального термінологічного апарату ризик-менеджменту у сфері інтегрованих системах управління, що відповідають вимогам міжнародних стандартів. При цьому впровадження міжнародних стандартів дає змогу виробникові не лише підвищити якість вітчизняної продукції на підставі виконання міжнародних вимог, але й правильно вибрати шляхи перебудови виробництва, поліпшення його організації, удосконалити технологію, систему управління якістю та ризиками. Крім того, актуальною проблемою є гармонізування науково-технічної термінології ризик-менеджменту у сфері інтегрованих систем управління, адже універсальність структури термінологічного апарату в даній галузі дозволить всім зацікавленим сторонам: споживачеві, постачальнику, акціонерам і суспільству в цілому краще розуміти один одного.

Список літератури

1. ДСТУ ISO 860-99. Термінологічна робота. Гармонізування понять і термінів.
2. ДСТУ 3966:2009. Термінологія. Засади і правила розроблення стандартів на терміни та визначення понять.
3. ДСТУ 1.7:2015. Національна стандартизація. Правила та методи прийняття міжнародних і регіональних нормативних документів.

ПРОВЕДЕННЯ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З МЕТОЮ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ СИСТЕМИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Оприско О. Б., аспірант; Дядюра К. О., професор, СумДУ, м. Суми

Завданням описаного у даній роботі дослідження є проведення аналізу якості системи патріотичного виховання студентів на прикладі Сумського державного університету.

Простежуючи динаміку розвитку виховних систем, можна зробити висновок, що їх сучасний стан оцінюється за рівнем виховних технологій, які використовуються при застосуванні уніфікованого способу системної організації виховної діяльності. Сучасні виховні технології спрямовані на створення оптимальних умов, що забезпечують дієвий результат у процесі виховання молодшої людини як фахівця та громадянина. Конкретний результат залежить від вибору методичного та технологічного підходів до процесу національно-патріотичного виховання.

У ході дослідження нами було:

- вивчено світовий досвід у сфері патріотичного виховання: